

Betænkning

over

I. forslag til lov om ændringer i myndighedsloven og II. forslag til lov om ændring i lov om rettens pleje.

(Afgivet af udvalget den 18. januar 1957).

Udvalget har afholdt 2 møder og har herunder haft samråd med justitsministeren. Fra justitsministeriet er modtaget den som bilag optrykte af det svenske justitiedepartement udarbejdede redegørelse for de praktiske erfaringer i forbindelse med dobbeltværgemålets indførelse i Sverige.

Udvalget kan tiltræde nedenstående af justitsministeren stillede ændringsforslag til *forslag til lov om ændringer i myndighedsloven*, hvorved ikrafttrædelsesdatoen ændres til den 1. januar 1958, og der gives hjemmel til, at myndighedsloven ved kgl. anordning kan sættes i kraft i Grønland med de ændringer og tilføjelser, som de særlige grønlandske forhold måtte gøre nødvendige. Ministeren har over for udvalget udtalt, at der ved lovens ikraftsættelse i Grønland ikke tilsigtes principielle ændringer af lovens bestemmelser.

Udvalget kan ligeledes tiltræde nedenstående ændringsforslag til *forslag til lov om ændring i lov om rettens pleje*, hvorved lovforslagets titel uddybes med en nærmere angivelse af indholdet.

Udvalget indstiller herefter enstemmigt lovforslagene til *vedtagelse* med de nævnte ændringer.

Ændringsforslag.

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til

I. forslag til lov om ændringer i myndighedsloven.

Til § 2.

Paragraffen affattes således:

„Denne lov træder i kraft den 1. januar 1958.

Lov nr. 277 af 30. juni 1922 om umyndighed og værgemål som ændret ved nærværende lov kan ved kgl. anordning sættes i kraft i Grønland med de ændringer og tilføjelser, som måtte findes hensigtsmæssige under hensyn til de særlige forhold i denne landsdel.

Efter forhandling med det færøske hjemmestyre kan nærværende lov ved kgl. anordning sættes i kraft på Færøerne med de ændringer, som måtte findes hensigtsmæssige under hensyn til de særlige forhold på øerne.“

Til

II. forslag til lov om ændring i lov om rettens pleje.

Til titlen.

Lovforslagets titel affattes således:

„Forslag til lov om ændring i lov om rettens pleje (vedrørende værgemål for mindreårige ægtebørn)“.

Nina Andersen,

ordfører.

Bruun de Neergaard.

Hanne Budtz.

Frode Carstensen.

Conradsen.

Boye Hansen.

Lysholt Hansen,
formand.

Heilesen.

Thisted Knudsen.

Ladefoged.

Lorentzen.

K. Axel Nielsen.

Orla Pedersen.

Sofie Pedersen.

Schröder,

Erna Sørensen.

Else Zeuthen,
næstformand.

Bilag

JUSTITIEDEPARTEMENTET.

Den 18 februar 1955.

P. M. rörande de praktiska erfarenheterna av det från den 1 januari 1950 gällande stadgandet om föräldrars legala samförmyndarskap för barn i äktenskap.

Justitiedepartementet har hos Stockholms förmyndarkammare, som utövar förmyndarkontrollen i Stockholm, svenska bankföreningen, och Sveriges advokatsamfund anhållit at få del av de praktiska erfarenheter som där kunna föreligga beträffande tillämpningen av stadgandet i 11. kap. 1 § föräldrabalken att båda föräldrarna äro legala förmyndare för underårigt barn i äktenskap. Särskilt har efterfrågats hur förekommande meningsskiljaktigheter mellan föräldrarna bruka lösas samt i vilken utsträckning bestämmelserna i 13. kap. 8 § sista stycket föräldrabalken att, då omyndig har flera förmyndare, förvaltningen kan delas mellan förmyndarna och tvister dem emellan kunna hänskjutas till överförmyndaren, tillämpas i fall av föräldrarnas samförmyndarskap.

Stockholms förmyndarkammare har anført: Beträffande till en början de talrika fall, där den omyndiges förmögenhet består av ett eller flera mindre banktillgodo-havanden och vidtagna dispositioner i huvudsak avse uttag därifrån för den omyndiges underhåll eller utbildning, torde det enligt den den erfarenhet förmyndarkammarens ledamöter förvärvat, bl. a. vid personliga kontakter med förmyndarna, förhålla sig så att moderns inflytande alltid gjort sig gällande i minst lika hög grad som faderns, såväl före som efter den 1 januari 1950. Stadgandet om samförmyndarskap lärer alltså beträffande dessa fall icke ha medfört någon faktisk ändring i redan bestående förhållanden. Emellertid har stadgandet, såvitt förmyndarkammaren kan bedöma, ej heller beträffande fall, där den omyndiges förmögenhet har en sådan omfattning och sammansättning att en för-

mögenhetsförvaltning i egentlig mening kan anses föreligga, medfört några nämnvärda förändringar. Förmyndarkammaren har nämligen genom sina kontakter med förmyndarna fått den uppfattningen, att fadern i regel sköter förvaltningen och att modern icke annat än undantagsvis tager någon aktiv del däri. Såsom exempel härpå vill förmyndarkammaren anföra, att det i rät stor utsträckning förekommer, att modern lämnar fadern fullmakt at sköta de omyndigas ekonomiske angelägenheter, under det att det endast sällan och då av särskild anledning inträffat, att fadern utfärdat fullmakt för modern i berörda hänseende. Efter den 1 januari 1950 har icke förekommit, vare sig att förvaltningen av tillgångarna på visst sätt fördelats mellan föräldrarna eller at kammaren nödgats avgöra meningsskiljaktighet mellan dem i enlighet med bestämmelserna i 13. kap. 8 § sista stycket föräldrabalken. Förmyndarkammaren vill därför sammanfattningsvis uttala, att i den praktiska tillämpningen samförmyndarskapet mellan föräldrarna medfört varken fördelar eller olägenheter såvitt rör förmögenhetsförvaltningen. Däremot har samförmyndarskapet medfört en del låt vara mindre betydande olägenheter därutinnan, att detta understundom föranlett omgång och tidsutdräkt. Såsom exempel härpå må anföras att förteckningar, redovisningshandlingar och ansökningar under-tecknats blott av ena maken, i regel fadern, och därför måst återsändas för erhållande jämväl av den andres underskrift eller att med prövning av ansökan i vissa fall måst anstå, emedan ena maken på grund av resa eller annan orsak varit förhindrad att underskriva ansökningen.

Svenska bankföreningen har anfört: Vid den praktiska tillämpningen av de nya reglerna har några fördelar icke visat sig men knappast heller några olägenheter av nämnvärd betydelse. I praktiskt taget samtliga fall har den ene av föräldrarna lämnat den andre fullmakt. I regel har modern lämnat fullmakt för fadern att företräda henne i hennes egenskap av förmyndare. Då vid enstaka tillfällen meningsskiljaktigheter mellan föräldrarna såsom förmyndare yppat sig å bankernas notariatavdelingar, torde meningsmotsättningarna merendels

ha föranlett det resultatet, att den transaktion eller åtgärd, som varit på tal, icke kommit till stånd. Icke i något fall har, såvitt bankföreningen erfarit, någon tvist föräldrarna emellan hänskjutits till överförmyndaren för avgörande.

Sveriges advokatsamfund har meddelat, att man inom förbundet, med hänsyn till den relativt korta tid som ifrågavarande regler varit i kraft, ännu icke kan med stöd av erfarenheterna draga några säkra slutsatser om reglernas ändamålsenlighet.